



## FIȘA DISCIPLINEI

### 1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limbi și Literaturi Romane
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii	Nivel licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limbă și literatură portugheză A / Licențiat în filologie

### 2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<b>LLB5121 Limba portugheză 5 (Lexicologie și semantică) (în limba portugheză)</b>							
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. Veronica Manole							
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. dr. Veronica Manole							
Titularul activităților de curs practic	Lect. dr. Veronica Manole							
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	5	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	Obligatoriu

### 3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/cp	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/cp	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					4
Examinări					2
Alte activități.....					
<b>3.7 Total ore studiu individual</b>		56			
<b>3.8 Total ore pe semestru</b>		98			
<b>3.9 Numărul de credite</b>		4			

### 4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

### 5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală de curs
5.2 de desfășurare a seminarului	Sală de seminar; prezența la seminar - 75%
de desfășurare a cursului practic	Sală de seminar; prezența la curs practic - 75%

### 6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C3.1 Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii portugheze A în varianta sa standard și definirea conceptelor lingvistice de bază specifice limbii portugheze A.</p> <p>C3.2 Explicarea clasificărilor morfologice, sintactice, semantice, pragmatice și analizarea discursurilor orale și scrise în limba portugheză A, utilizând aparatul conceptual al lingvisticii.</p> <p>C3.3 Receptarea corectă a discursurilor orale și scrise la nivel C1; producerea fluentă și spontană de texte orale și scrise (inclusiv traduceri) la nivel B2, adaptând vocabularul și stilul în funcție de destinatar, de tipul de text și de subiectul tratat.</p> <p>C3.4 Evaluarea corectitudinii, coerenței și fluenței unui text oral sau scris de dificultate medie și corectarea abaterilor de la normele limbii portugheze, inclusiv cu utilizarea de instrumente auxiliare.</p>
-------------------------	---



Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională. CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.
-------------------------	--

## 7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Obiectivele cursului: obiectivul principal îl constituie însușirea de către studenți a regulilor și normelor semantice ale limbii portugheze. Conținutul cursului: Cursul conține o prezentare sistematică, descriptivă, a semanticii limbii portugheze, care ține seama de cele mai noi cercetări în domeniu. Competențele dobândite prin absolvirea acestei discipline sunt acelea care îi ajută pe studenți la realizarea unei comunicări eficiente și la folosirea corectă, în toate ocaziile, a limbii portugheze, prin respectarea regulilor semantice proprii acestei limbi.
7.2 Obiectivele specifice	<p><b>1. Cunoaștere și înțelegere</b> (<i>cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei</i>) prezentarea sistematică a principalelor aspecte teoretice din domeniul semanticii</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- formarea și consolidarea deprinderilor de exprimare corectă, orală și scrisă, în limba portugheză, de înțelegere și comunicare, prin definirea riguroasă a noțiunilor specifice semanticii.</li> <li>- cunoașterea activă a domeniului, prin evidențierea, din perspectivă contrastivă, a principalelor erori posibile pentru vorbitorii români.</li> </ul> <p><b>2. Explicare și interpretare</b> (<i>explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- consolidarea algoritmilor de elaborare a unor prezentări orale pe baza fișelor de lucru, a studiului individual în bibliotecă și cu consultarea unor surse corecte și moderne de informare existente pe Internet.</li> </ul> <p><b>3. Instrumental-aplicative</b> (<i>proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- utilizarea tehnicilor și instrumentelor de lucru adecvate: istorii ale Portugaliei, Braziliei și Africii, cursuri de cultură și civilizație portugheză, enciclopedii, dicționare, CD-DVD, Internet etc.</li> <li>- consolidarea deprinderilor de documentare: cărți, fișe de lucru, Internet, CD/DV</li> </ul> <p><b>4. Atitudinale</b> (<i>manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific / cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane / instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dezvoltarea cunoștințelor privind cultura și civilizația Portugaliei și a spațiului lusofon</li> <li>- dezvoltarea gândirii critice și a interesului pentru domeniu</li> </ul>

## 8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Curs 1. Concepte de bază în semantică: semnul lingvistic și modele de descriere a semnului lingvistic; limbă vs vorbire; noțiunea de valoare; sens vs semnificație vs semnificat; tipologii ale sensului; referința și referentul; denotația vs conotația.	Prelegere expozitivă, explicația, dialogul	
Curs 2. Descrierea semantică tradițională a cuvântului.	Prelegere expozitivă, explicația, dialogul	



Curs 3. Analiza structuralistă a sensului: analiza semică. Principii. Obiective. Metoda de analiză. Unități de sens: sem, semem, arhisemem, clasem.	Prelegere expozitivă, explicația, dialogul	
Curs 4. Teoria câmpurilor. Tipologia câmpurilor: semantice, lexicale, derivaționale, asociative, tematice, semasiologice și onomasiologice.	Prelegere expozitivă, explicația, dialogul	
Curs 5. Relații semantice paradigmatic: sinonimia, antonimia, hiponimia, meronimia, polisemia (vs omonimia).	Prelegere expozitivă, explicația, dialogul	
Curs 6. Relații semantice sintagmatice. Clasificare. Tipuri de relații sintagmatice. Combinările lexicale. Coocurențele. Solidarități lexicale.	Prelegere expozitivă, explicația, dialogul	
Curs 7. Mecanisme ale creativității lexicale. Modificări de sens. Metafora și metonimia. Metafora conceptuală.	Prelegere expozitivă, explicația, dialogul	
<b>Bibliografie</b> 1. Correia, Margarida; San Payo de Lemos, Lúcia, <i>Inovação lexical em português</i> , 2 <sup>a</sup> ed., Edições Colibri, Lisboa, 2009 2. Lopes, Ana Cristina Macário; Rio-Torto, Maria Graça, <i>Semântica</i> , Lisboa, Caminho, 2007 3. Mateus, Maria Helena et al., <i>Gramática da Língua Portuguesa</i> , 5 <sup>a</sup> ed., Lisboa, Caminho, 2003 (cap. 6-9) 4. Oliveira, Fátima, <i>Semântica</i> in Faria, Isabel Hub et al., <i>Introdução à Linguística Geral e Portuguesa</i> , Col. Universitária, Série Linguística, Lisboa, Caminho, 1986 5. Vilela, Mário, <i>Estudos de Lexicologia do Português</i> , Coimbra, Almedina, 1994 6. Vilela, Mário, <i>O Léxico da Simpatia</i> , Instituto Nacional de Investigação Científica, Porto, 1980 7. Vilela, Mário, <i>Metáforas do Nosso Tempo</i> , Coimbra, Edições Almedina, 2002.		
<b>8.2 Seminar</b>	<b>Metode de predare</b>	<b>Observații</b>
Seminar 1. Concepte de bază în semantică. Descrierea semantică tradițională a cuvântului.	Explicația, dialogul, munca individuală (analiză sintactică) și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 2. Analiza structuralistă a sensului: analiza semică. Teoria câmpurilor.	Explicația, dialogul, munca individuală (analiză sintactică) și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 3. Relații semantice paradigmatic: sinonimia, antonimia, hiponimia, meronimia, polisemia (vs omonimia).	Explicația, dialogul, munca individuală (analiză sintactică) și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 4. Mecanisme ale creativității lexicale. Modificări de sens. Metafora și metonimia.	Explicația, dialogul, munca individuală (analiză sintactică) și corectarea acesteia. participarea activă	
Seminar 5. Metafora conceptuală. Exemple și exerciții.	Explicația, dialogul, munca individuală (analiză sintactică) și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 6. Recapitulare	Explicația, dialogul, munca individuală (analiză sintactică) și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 7. Evaluare – probă scrisă		
<b>Bibliografie</b> 1. Correia, Margarida; San Payo de Lemos, Lúcia, <i>Inovação lexical em português</i> , 2 <sup>a</sup> ed., Edições Colibri, Lisboa, 2009. 2. Lopes, Ana Cristina Macário; Rio-Torto, Maria Graça, <i>Semântica</i> , Lisboa, Caminho, 2007 3. Mateus, Maria Helena et al., <i>Gramática da Língua Portuguesa</i> , 5 <sup>a</sup> ed., Lisboa, Caminho, 2003 4. Oliveira, Fátima, <i>Semântica</i> in Faria, Isabel Hub et al., <i>Introdução à Linguística Geral e Portuguesa</i> , Col. Universitária, Série Linguística, Lisboa, Caminho, 1986. 5. Vilela, Mário, <i>Estudos de Lexicologia do Português</i> , Coimbra, Almedina, 1994		



6. Vilela, Mário, <i>O Léxico da Simpatia</i> , Instituto Nacional de Investigação Científica, Porto, 1980		
7. Vilela, Mário, <i>Metáforas do Nosso Tempo</i> , Coimbra, Edições Almedina, 2002.		
Curs practic de traduceri-retroversiuni	Metode de predare	Observații
Curs practic 1. Traducere și retroversiune de text jurnalistic	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic 2. Traducere și retroversiune de pliant/site turistic	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic 3. Traducere și retroversiune de text cu limbaj economic și comercial	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic 4. Traducere și retroversiune de texte din științele exacte	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic 5. Traducere și retroversiune de text tehnic	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic 6. Traducere și retroversiune de text cu limbaj administrativ	Dialogul, munca individuală, corectarea acesteia, explicația	
Curs practic 7. Evaluare-Verificare scrisă		
<b>Bibliografie</b> 1. Mocanu, Pavel, <i>Dicționar portughez-român</i> , Iași, Polirom, 2007. 2. Mocanu, Pavel, <i>Dicționar român- portughez</i> , Iași, Polirom, 2003. 3. ***, <i>Dicionário Houaiss da Língua Portuguesa</i> , 3 vols. Lisboa, Temas e Debates, 2003. 4. IATE – <i>Interactive Terminology for Europe</i> . <a href="http://iate.europa.eu/SearchByQuery.do">http://iate.europa.eu/SearchByQuery.do</a> (consultare: 14/03/2018) 5. Blănaru, Victor & Mihaela Romanic (f. d.) <i>Ghidul candidatului la examenul de traducător</i> . Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală, București. – paginile pentru probele de limbă portugheză <a href="http://www.culturadata.ro/examentraducator/ghid/#p=1">http://www.culturadata.ro/examentraducator/ghid/#p=1</a> (consultare: 14/03/2018) Dosar de texte în română și portugheză realizat de profesor și pus la dispoziția studenților.		

**9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociaților profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului**

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu SC Best Trad SRL, SC Sistemic Trad SRL, Emerson SRL, SC Cartea Ardeleana SRL, SC Genpact Romania SRL.
--

**10. Evaluare**

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- cunoașterea și înțelegerea teoriei predate în cadrul cursului - cunoașterea bibliografiei	Examen scris-2 ore; note de la 1 la 10	50%
10.5 Seminar	- cunoașterea și înțelegerea noțiunilor explicate la curs și consolidate la seminar - abilitatea de aplicare a noțiunilor studiate la curs - rezolvarea corectă a exercițiilor din cadrul seminariilor și a verificării finale Barem: - fiecare subiect este notat de la 1 la 10 - pentru greșeli de ortografie se scad 0,05 - pentru greșeli gramaticale și de lexic se scad 0,10 frauda la examen se pedepsește cu nota 1	Verificare-probă scrisă (2 ore; note de la 1 la 10), în ultima oră de seminar; studenții vor primi spre rezolvare exclusiv exerciții practice de analiză semantică, conform modelelor de exerciții rezolvate în cadrul seminarului	25%



	<ul style="list-style-type: none"><li>- traducerea adecvată, corectă, folosind terminologia explicată și folosită în cadrul cursului practic</li></ul> <p>Barem:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- traducerile sunt evaluate de la 1 la 10</li><li>- pentru greșeli de ortografie se scad 0,05</li><li>- pentru greșeli gramaticale și de lexic se scad 0,10</li></ul> <p>frauda la examen se pedepsește cu nota 1</p>	Verificare-probă scrisă (2 ore; note de la 1 la 10), în ultima săptămână de cursuri. Studenții vor primi spre traducere texte cu un conținut apropiat de cele traduse în cadrul cursului practic. Fiind vorba de limbaj de specialitate, studenților li se va permite folosirea dicționarelor.	25%
<b>10.6 Standard minim de performanță</b>			
<ul style="list-style-type: none"><li>- Studentul cunoaște care sunt principalele concepte, le recunoaște și le definește corect.</li><li>- Limbajul de specialitate este simplu, dar corect utilizat.</li><li>- Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului.</li><li>- Minim nota 5 la curs și seminar pentru a putea calcula media finală. În cazul în care una dintre componentele mediei este nepromovată, în sesiunea de reanțare studentul se prezintă la examinare doar la partea respectivă, cealaltă componentă fiind recunoscută.</li></ul>			
<b>Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale:</b>			
Frauda sau tentativa de fraudă la examinare se sancționează cu nota 1 (unu).			

Data completării 23/03/2022	Semnătura titularului de curs 	Semnătura titularului de seminar 	Semnătura titularului de curs 
Data avizării în departament 26.03.2022	Semnătura directorului de departament 		
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății	